

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia w różnych obszarach aktywności. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z języka polskiego polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli polonistów poziomu i postępów w opanowywaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

W półroczu przewiduje się oceny za:

FORMY PISEMNE: prace klasowe literackie, sprawdziany, testy czytania ze zrozumieniem, testy pisemne z zadaniami otwartymi i zamkniętymi, dyktanda, kartkówki, dłuższe i krótsze formy wypowiedzi pisemnej, prace dodatkowe, udział w konkursach.

FORMY USTNE: odpowiedzi ustne, czytanie głośne tekstu - technika czytania, wygłaszanie z pamięci wierszy i fragmentów prozy, praca w grupach, aktywność na lekcji (mniejsze formy aktywności nagradzane są plusami – 10 plusów ocena celująca, większe formy aktywności nagradzane są ocenami), prezentacja na forum klasy wybranej i przeczytanej przez siebie książki spoza wykazu lektur szkolnych (forma prezentacji ustalona z nauczycielem).

INFORMACJA ZWROTNA

Nauczyciel – uczeń:

- na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów, które z powyższych obszarów aktywności będą oceniane sumująco, a które komentarzem ustnym lub pisemnym;
- ustalona ocena będzie uzasadniona poprzez wskazanie, co uczeń zrobił dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien się dalej uczyć.

Nauczyciel – rodzic:

- nauczyciel informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępach w nauce;
- dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce;
- dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia;
- daje wskazówki do pracy z uczniem;
- udostępnia rodzicowi pisemne prace ucznia w następujący sposób:
 - kartkówki są oddawane uczniom do domu,

- prace klasowe, sprawdziany i testy nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego. Rodzic ma prawo wglądu do pracy klasowej na terenie szkoły podczas zebrań i dni otwartych lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem.

ZASADY DOTYCZĄCE OCENIANIA

1. Uczeń może zgłosić w ciągu półrocza trzy razy nieprzygotowanie do lekcji, nie ponosząc konsekwencji w postaci negatywnej oceny.
2. Wystawienie ocen klasyfikacyjnych rocznych i klasyfikacyjnych śródrocznych jest średnią ważoną ocen cząstkowych.
3. Poszczególnym formom aktywności ucznia przyporządkowane są następujące wagi:

<i>Współczynnik ważności oceny</i>	Ocena uzyskana za:
5	Praca klasowa literacka, praca klasowa z nauki o języku, testy, praca literacka – praca samodzielna na lekcji, test czytania ze zrozumieniem, udział w konkursach i olimpiadach
3	Sprawdzian, dyktando, recytacja
2	Kartkówka, odpowiedź ustna (w tym głośne czytanie), praca na lekcji (karty pracy), praca w grupach, aktywność na zajęciach, nieprzygotowanie, praca dodatkowa (w tym prezentacja wybranej książki), projekt

4. Ocena klasyfikacyjna roczna jest wystawiana na podstawie średniej arytmetycznej średnich ważonych z I i II półrocza.
5. Na koniec półrocza nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych, podwyższających ocenę. Uczeń pracuje na dany stopień cały rok szkolny. Nauczyciel daje możliwość podwyższenia oceny poprzez wykonanie w ciągu roku szkolnego dodatkowej pracy czy projektu (maksymalnie 2 w półroczu).
6. Ocenę celującą za udział w konkursie lub olimpiadzie otrzymuje uczeń, który zajął 1,2 lub 3 miejsce. Pozostali uczniowie zostaną nagrodzeni pochwałą.

KRYTERIA OCENY POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY UCZNIA

1. Praca klasowa obejmująca dział materiału musi być zapowiedziana na tydzień przed jej przeprowadzeniem. Sprawdziany pisemne z nie więcej niż 3-4 ostatnich lekcji muszą być zapowiedziane przez nauczycieli. Odpowiedni zapis o sprawdzianie powinien znaleźć się w dzienniku elektronicznym. Uczniowie są zobowiązani do uczestniczenia w pracy klasowej i w sprawdzianie w określonym dniu. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich pisać w wyznaczonym terminie, powinien to uczynić w ciągu dwóch tygodni, licząc od pierwszego dnia powrotu do szkoły. Dokładny termin ustala nauczyciel.

2. Kartkówka obejmuje zakres tematyczny 1 - 2 ostatnich lekcji. Kartkówki będą pisane w ciągu 10-15 minut. Nie muszą być zapowiadane i nie podlegają poprawie. Kartkówka może być jednoznaczna z odpowiedzią ustną.

3. Odpowiedzi ustne – na każdą odpowiedź składa się zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów i ocen, stawianie tez lub hipotez, uzasadnianie wypowiedzi, poprawne użycie języka polskiego, literackiego. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.

4. Praca ucznia na lekcji – za poprawną odpowiedź i zaangażowanie podczas zajęć przyznawany jest plus (+). Nauczyciel po zsumowaniu ustalonej liczby plusów (10) wystawia ocenę celującą. Rażący brak współpracy i zajmowanie się podczas lekcji innymi czynnościami może zakończyć się wystawieniem minusa. Po zsumowaniu minusów (5) nauczyciel wystawia ocenę niedostateczną.

5. Prace terminowe – oceniana będzie samodzielna praca ucznia na określony temat. Jej zasięg obejmuje: gromadzenie i dokumentowanie wiadomości z różnych źródeł, czytanie i twórcze wykorzystanie literatury, wypracowania pisemne będące podsumowaniem wiadomości z lekcji lub z działu literatury.

6. Wszystkie zapowiedziane na początku roku szkolnego lektury są obowiązkowe. Znajomość zagadnień związanych z omówioną już lekturą obowiązuje przez cały okres nauki szkolnej. Brak znajomości ich treści i zagadnień z nich wypływających będzie punktowany oceną niedostateczną.

7. Praca w grupach – będzie oceniana przez ucznia jako element samooceny oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup.

8. Sukcesy w konkursach dotyczących wiadomości i umiejętności polonistycznych traktowane są jako wykazanie się kompetencjami wykraczającymi poza podstawę programową i nagradzane bieżącą oceną celującą. Finalista lub laureat konkursu przedmiotowego na etapie wojewódzkim otrzymuje ocenę celującą roczną.

KRYTERIA OCENIANIA DŁUŻSZYCH FORM WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Klasy IV-VI

Kryteria oceny listu prywatnego (IV-VI)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu	0-2
II	Kompozycja tekstu (elementy charakterystyczne dla listu, układ graficzny)	0-2
III	Styl i język	0-2
IV	Ortografia	0-2
V	Interpunkcja	0-1

Kryteria oceny listu oficjalnego (VI)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu	0-2
II	Kompozycja tekstu (elementy charakterystyczne dla listu, trójdzielność wypowiedzi)	0-2
III	Styl i język	0-2
IV	Ortografia	0-2
V	Interpunkcja	0-1

Opis obrazu (VI)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu (określenie tematyki obrazu, wyodrębnienie elementów na pierwszym i drugim planie, określenie nastroju, słownictwo określające stosunki przestrzenne, sformułowanie własnych wrażeń lub refleksji)	0-5
II	Kompozycja tekstu (trójdzielna budowa, akapity)	0-2
III	Styl i język	0-2
IV	Ortografia	0-2
V	Interpunkcja	0-1

Opis krajobrazu (V)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu (co opisuje krajobraz, przestrzenność opisu, stosowanie odpowiedniego słownictwa, własne wrażenia lub refleksje)	0-5
II	Kompozycja tekstu (tytuł, układ graficzny)	0-2
III	Styl i język	0-2
IV	Ortografia	0-2
V	Interpunkcja	0-1

Opis przedmiotu (IV-VI)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu (opis przedmiotu, opis cech przedmiotu tj. wielkość kształt, kolor, materiał, stosowanie odpowiedniego słownictwa przy opisie elementów przedmiotu, własne wrażenia lub refleksje dotyczącego opisywanego przedmiotu)	0-4
II	Kompozycja tekstu(układ graficzny)	0-1
III	Styl i język	0-2
IV	Ortografia	0-2
V	Interpunkcja	0-1

Charakterystyka postaci (IV-VI)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu (przedstawienie postaci, wygląd zewnętrzny, nazwanie cech, uzasadnienie podanych cech, ocena własna)	0-3
II	Kompozycja tekstu (trójdzielna budowa, spójne, logiczne uporządkowanie opisu, akapity)	0-2
III	Styl i język	0-2
IV	Ortografia	0-2
V	Interpunkcja	0-1

Opowiadanie (IV-VI)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu	0-2
II	Kompozycja tekstu (trójdzielna budowa, akapity)	0-2
III	Elementy twórcze (czas i miejsce akcji, dialog, elementy opisu, elementy charakterystyki)	0-3
IV	Styl i język	0-2
V	Ortografia	0-2
VI	Interpunkcja	0-1

Liczba błędów:

Ortografia (max. 2p):

2 pkt: Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny;

1 pkt: 2–3 błędy

ortograficzne;

0 pkt: 4 lub więcej błędów ortograficznych.

Interpunkcja (max. 1p):

1 pkt: Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych;

0 pkt: 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Klasy VII-VIII

Za prace pisemne w klasach VII – VIII można otrzymać maksymalnie 20 punktów. Nauczyciel ocenia wg następujących kryteriów, które są spójne z zasadami oceniania przez CKE:

1. *Realizacja tematu wypowiedzi (0- 2p);*

2. *Elementy twórcze / Elementy retoryczne (0-5p)*

3. *Kompetencje literackie i kulturowe (0-2p)*

4. *Kompozycja tekstu (0- 2p);*

5. *Styl (0-2p);*

6. *Język (0- 4p);*

7. *Ortografia (0- 2p)* 2 pkt: Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny; 1 pkt: 2–3 błędy ortograficzne; 0 pkt: 4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. *Interpunkcja (0- 1p)* 1 pkt: Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych; 0 pkt: 6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

UWAGA!

- Ten sam błąd popełniany wielokrotnie traktuje się jak jeden błąd ortograficzny.
- Praca nie jest punktowana, a tym samym zostanie oceniona oceną niedostateczną, jeśli jej poziom językowy uniemożliwia zrozumienie sensu wypowiedzi i w znacznym stopniu odbiega od poprawności norm językowych.

Uwagi dodatkowe

Tekst wypracowania nie może być krótszy niż 100 słów (klasa IV), 150 słów (klasy V-VI), 200 słów (klasy VII –VIII).

Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.

Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź nauczyciel przyzna 0 pkt.

Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.

Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), nauczyciel przyzna 0 pkt w każdym kryterium.

Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 100 i 150 (w klasach IV - VI), jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacja tematu, kompozycja tekstu, elementy twórcze (opowiadanie).

Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 200 (w klasach VII – VIII), jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach nauczyciel przyzna 0 punktów.

Szczegóły oceniania dłuższych form pisemnych wg nowej podstawy programowej znajdują się na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej www.cke.edu.pl w zakładce: *Egzamin ósmoklasisty – Informatory*.

KRYTERIA OCENIANIA DYKTAND

praca bezbłędna – 6 (celujący)

1-2 błędy - 5 (bardzo dobry)

3-4 błędy – 4 (dobry)

5-6 błędów - 3(dostateczny)

7-8 błędów - 2 (dopuszczający)

9 błędów i powyżej - 1(niedostateczny)

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce nauczyciel postępuje zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno – pedagogicznej.

SPOSOBY POPRAWIANIA OCEN

1. Uczeń może uzyskać dodatkowy czas na uzupełnienie prac w zeszyte lub w ćwiczeniach, jeżeli nie odrobił ich z uzasadnionych powodów;
2. Uczeń ma prawo do jednokrotnej w półroczu próby poprawienia oceny niedostatecznej tylko z pracy klasowej, sprawdzianu i testu w formie i terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
3. Uczeń może poprawić pracę klasową w półroczu w ciągu dwóch tygodni oddania pracy, przy czym:
 - a) termin poprawy pracy klasowej jest ustalany przez nauczyciela;
 - b) poprawiona może być wyłącznie ocena niedostateczna i dopuszczająca z pracy klasowej;
 - c) uczeń poprawia pracę tylko raz;
 - d) poprawa pracy klasowej jest dobrowolna.
 - e) ustnie pracę pisemną może poprawiać ten uczeń, który zgodnie z orzeczeniem PPP wymaga indywidualnego podejścia lub pomocy nauczyciela.
 - f) szczegółowe warunki poprawy przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego są tożsame z zapisem zawartym w Statucie Szkoły – paragraf 43.

INNE USTALENIA

1. Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki (zapowiedziane) są obowiązkowe.
2. Nie ma możliwości poprawiania ocen na dwa tygodnie przed klasyfikacją.
3. Wyniki z diagnoz i innych badań edukacyjnych mogą wpływać na podniesienie ocen (w przypadku wątpliwości, wahania oceny) półrocznych i końcoworocznych z języka polskiego.
4. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności uczeń może być zwolniony z kartkówki lub odpowiedzi, ale nie zwalnia go to z obowiązku uzupełnienia wiadomości, które nauczyciel ma prawo skontrolować na najbliższej jednostce lekcyjnej.

5. Uczeń, który odda pracę niesamodzielną, otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy (dodatkowo może otrzymać również uwagę z zachowania za przywłaszczenie cudzej własności intelektualnej).
6. Nauczyciel poprawia i oddaje pracę klasową, test czytania ze zrozumieniem najpóźniej po trzech tygodniach, sprawdziany, kartkówki, dyktanda - w terminie 14 dni. Po ich sprawdzeniu dokonuje dokładnego omówienia i poprawy z uczniami.
8. Uczeń zmieniający klasę lub szkołę ma obowiązek uzupełnienia we własnym zakresie braków dotyczących znajomości treści i problematyki lektur obowiązkowych zawartych w podstawie programowej. Nauczyciel wyznacza uczniowi termin przeczytania lektury oraz przeprowadza pisemny sprawdzian ze znajomości treści, dbając o ukierunkowanie pracy własnej ucznia. Ocena z lektury jest wliczana do ocen z przedmiotu.
9. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń znajdujących się w dokumencie.
10. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Stopień celujący (6) - może otrzymać uczeń, który:

- pracował systematycznie, z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazywał się inwencją twórczą, nie czekając na inicjatywę nauczyciela;
- biegle posługiwał się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- reprezentował klasę, szkołę w konkursach przedmiotowych np. w polonistycznym, ortograficznym, recytatorskim itp., kwalifikując się do kolejnego etapu.

Stopień bardzo dobry (5) - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazał się bardzo dobrą wiedzą i umiejętnościami na poziomie podstawowym, o znacznym stopniu trudności;
- samodzielnie rozwiązywał problemy i zadania postawione przez nauczyciela polonistę;
- brał udział w konkursach przedmiotowych;
- wszystkie zadania wykonywał w terminie.

Stopień dobry (4) - otrzymuje uczeń, który:

- pracował systematycznie na każdej lekcji i w domu;
- opanował umiejętności umiarkowanie trudne, ale i niezbędne w dalszej nauce;
- poprawnie stosował wiadomości, samodzielnie rozwiązywał typowe zadania, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonywał pod kierunkiem nauczyciela;
- wykonywał zadania w terminie określonym przez nauczyciela, a także uzupełniał ewentualne braki.

Stopień dostateczny (3) - otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności z języka polskiego pozwalające mu na rozumienie najważniejszych zagadnień;
- umiał zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych, według poznanego wzorca;
- pracował w miarę systematycznie;
- wykazywał się aktywnością na lekcjach języka polskiego w stopniu zadowalającym.

Stopień dopuszczający (2) - otrzymuje uczeń, który:

- wykazał się znajomością treści niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy z języka polskiego;
- wykonywał samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności;
- jego wiedza posiada braki, które można usunąć w dłuższym czasie;
- wykazywał się sporadyczną aktywnością na lekcjach języka polskiego.

Stopień niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z języka polskiego;
- nie umiał wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
- nie wykazywał się aktywnością na lekcjach języka polskiego.

EWALUACJA PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

PZO podlega ewaluacji pod koniec roku szkolnego.

Zespół nauczycieli języka polskiego
Sierpień 2025